

Skuteczne sposoby oszczędzania prądu

Działaj z nami

**Kosmetyki
domowej roboty**

**Niespodzianki
selektywnej
zbiórki odpadów**

**Recykling
w kilku słowach**

■ **Znowelizowane przepisy nakazywać będą w 2023 roku podział odpadów budowlanych na co najmniej: drewno, metale, szkło, tworzywo sztuczne, gips, odpady mineralne (beton, cegłę, płytki i materiały ceramiczne)**

Zmiany w 2022 roku dotyczące segregacji odpadów

Czym jest Prawo o Jednolitym Systemie Segregacji Odpadów? Weszło ono w życie w 2022 roku i wiąże się przede wszystkim z podziałem odpadów komunalnych na pięć frakcji. W naszym subregionie te zasady selektywnej zbiórki obowiązują już od dawna. Nas szczególnie interesują zmiany dotyczące odpadów budowlanych, które się szykują w 2023 r.

Ostatnie miesiące to dla wielu osób także czas remontów, które wiążą się z dużymi wydatkami (zwłaszcza w obecnych czasach), ale też generują dużą ilość odpadów. Wielu za każdym razem zastanawia się, co zrobić z gruzem, gipsem, cegłami, zdartymi podłogami czy skutymi płytkami. Obecnie możemy je sami zawieźć do PSZOK-u, czyli Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W Koninie PSZOK-i znajdują się przy ul. Sulańskiej i M. Dąbrowskiej. Adresy PSZOK-ów w pozostałych gminach regionu konińskiego można znaleźć na gminnych stronach internetowych. Warto przypomnieć, że od mieszkańców nie są w nich pobierane dodatkowe opłaty.

Jeśli nie mamy możliwości przetransportowania odpadów na

własną rękę, można też zamówić kontener, wówczas już odpłatnie, do którego pozostałości po remoncie będą wyrzucane. Często bywa, że firma, która wykonuje nam remont, sama w ofercie swojej usługi podstawia specjalny pojemnik na odpady i gruz budowlany. Naszą powinnością jest wybranie takiego wykonawcy, do którego mamy pełne zaufanie co do właściwego odtransportowania odpadów remontowych.

W 2023 szykują się spore zmiany w zakresie przepisów o odpadach budowlanych. Od przyszłego roku firma, która uzyska pozwolenie na prowadzenie prac budowlanych, będzie musiała jeszcze bardziej udokumentować, co zrobiła z odpadami. Wprowadzono definicję

odpadów budowlanych i rozbiórkowych. A rozumie się przez nie te powstałe podczas robót budowlanych. Zgodnie z nowymi przepisami odpady nie są już zaliczane do odpadów komunalnych. Znowelizowane przepisy nakazywać będą selektywne ich zbieranie oraz odbieranie, z podziałem co najmniej na: drewno, metale, szkło, tworzywo sztuczne, gips, odpady mine-

ralne, w tym beton, cegłę, płytki i materiały ceramiczne oraz kamienie. Obowiązek ten nie będzie dotyczyć gospodarstw domowych. Za nieprzewodzenie selektywnej zbiórki odpadów budowlanych zgodnie ze znowelizowanymi przepisami grozić będą administracyjne kary pieniężne. Wynosi ona nie mniej niż 1.000 zł i nie może przekroczyć – uwaga – 1.000.000 zł.

Informator Ekologiczny Eko-Gmina

Wydawca: MZGOK Spółka z o.o. w Koninie
ul. Sulańska 13, 62-510 Konin
kontakt z zespołem redakcyjnym bok@mzgok.konin.pl
tel. (63) 246-81-79

Redaktor naczelna: Urszula Szatkowska
Redaguje zespół: Anna Chadaj, Monika Marciniak, Justyna Przeorek,
Marcin Szafranski, Urszula Szatkowska, Monika Wódczak

Recykling w kilku słowach

Recykling to złożony proces, którego celem jest zmniejszenie zużycia surowców naturalnych, tak aby nie obciążać środowiska naturalnego. Jest częścią gospodarki obiegu zamkniętego, czyli koncepcją, w której produkty oraz surowce powinny pozostawać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a wytwarzanie odpadów powinno być zminimalizowane. Najprościej – proces recyklingu polega na przetworzeniu i dostosowaniu odpadów do ich ponownego użycia.

źródło: polskirecykling.org

Przykładem może być proces recyklingu butelek PET, który zaczyna się już od momentu wrzucenia plastikowej butelki do żółtego pojemnika. Wraz z innymi odpadami butelka trafia do sortowni, gdzie następuje wstępne sortowanie. Zbelowane odpady trafiają do zakładu recyklingu, w którym przechodzą ponowną segregację oraz dodatkowe, złożone procesy. Produktem finalnym procesu może być regranulat, który zostaje ponownie przetworzony na plastikową butelkę PET. Dzięki tzw. obiegowi zamkniętemu, ograniczamy wprowadzenie dodatkowego plastiku na rynek.

Zdaniem specjalistów, recykling jest branżą coraz lepiej rozwijającą się w Polsce. Dane wskazują na wzrost świadomości Polaków, a wynika z nich, że w Polsce rocznie poddaje się recyklingowi wybrane frakcje odpadów: szkło – 740 tysięcy ton; papier – 1.140 tysięcy ton; aluminium – 55 tysięcy ton; tworzywa sztuczne – 581 tysięcy ton. Łącznie to 2.516 tysięcy ton surowców odzyskanych

dla przemysłu i producentów, które zamiast powiększać „wysypiska śmieci” lub zanieczyszczać przyrodę, wracają do gospodarki.

Choć liczby nie są małe, niestety na tle innych krajów europejskich, poziom recyklingu w Polsce plasuje się ciągle na niskim poziomie. Dlaczego? Wiąże się to z brakiem dofinansowania dla branży oraz niskimi kosztami ponoszonymi przez producentów opakowań. W 2022

w Europie poziomy recyklingu ma również pomimo symptomów pozytywnych zmian, nadal mniejsza od Europejczyków świadomość polskiego społeczeństwa. Tu kluczową rolę powinna odgrywać szeroko rozumiana edukacja. Samorządy powinny prowadzić regularne akcje informacyjno-edukacyjne w zakresie poprawnej segregacji odpadów. Promując recykling należy dodatkowo pamiętać, że to nie tylko korzyść

elementarną częścią recyklingu! Pożądanym efektem wprowadzenia systemu kaucyjnego będzie więcej odpadów u recyklerów, a mniej w lasach, rzekach, rowach, na łąkach. Kierunek jest bardzo dobry. Dzięki systemowi kaucyjnemu będziemy w stanie zbierać większe ilości czystego i posegregowanego odpadu, który będzie mógł zostać poddany procesom recyklingu, a następnie ponownie wykorzystany

■ **Recykling drukarek (w tym tonerów i tuszy) zmniejsza zanieczyszczenie środowiska i pozwala odzyskać aluminium i inne metale**

roku wzrost kosztów recyklingu tworzyw sztucznych wzrósł o prawie 50 procent z 2 tys. zł za tonę odpadu do 3.230 zł za tonę. Branża nie jest w stanie się rozwijać, i nie ma możliwości przetwarzać 2-3-krotnie więcej odpadów z tworzyw sztucznych ze względu na luki systemowo-ustawowe. Duży wpływ na niższe niż

dla środowiska. Wypełnienie celów recyklingowych nałożonych przez Unię Europejską to obowiązek naszego kraju!

A na koniec jeszcze jedna kwestia! Mówiąc o recyklingu, coraz częściej słyszy się zwrot „system kaucyjny”. Co to takiego? Jak podkreślają specjaliści – system kaucyjny jest

w gospodarce. Więcej szczegółów o systemie kaucyjnym dowiemy się już w kolejnych numerach ekogminy.

Najważniejszymi informacjami na temat recyklingu mogliśmy się z Państwem podzielić dzięki specjaliście w tej dziedzinie – Szymonowi Dziak-Czekanowi, prezesowi Stowarzyszenia „Polski Recykling”.

Zalety recyklingu – ochrona Ziemi

- Oszczędność i ograniczenie eksploatacji złóż surowców oraz minerałów.
- Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i oszczędność energii.
- Zmniejszenie ilości składowanych odpadów.

Niespodzianki selekty

Do Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie S 36 miast i gmin subr

Odbiór odpadów organizują samorządy korzystając z usług własnych przedsiębiorstw komunalnych lub firm wyłonionych w drodze przetargów. Zadaniem MZGOK jest przyjęcie tych odpadów do sortowni, gdzie są manualnie „doczyszczane”. W ten sposób przygotowywane są surowce do dalszego procesu recyklingu prowadzonego przez wyspecjalizowane firmy.

Co znaleźliśmy w żółtych workach?

zlewozmywak

odpady poremontowe

odpady poremontowe

części maszyn, sprzęt elektroniczny

Do żółtego worka lub pojemnika wrzucamy:

tworzywa sztuczne i drobne opakowania metalowe, np. zgniecione i puste plastikowe butelki po napojach, puste opakowania po kosmetykach, chemii gospodarczej i środkach czystości, torebki foliowe, opakowania po żywności (kubki po jogurtach, koszyczki po owocach), plastikowe i metalowe zakrętki, puszkki po napojach, konserwach, kapsle, kartony po sokach, napojach, mleku. Odpady nie mogą zawierać resztek zawartości.

opony

sprzęt elektroniczny, kalosze

Pamiętaj! Twoje odpady są ręcznie „doczyszczane”. Nie

Jeśli pojawią się wątpliwości prosimy sprawdzić na stronie www.mzgok.konin.pl/abc-selektyw

wnej zbiórki odpadów

Sp. z o.o. dostarczane są odpady selektywnie zebrane przez mieszkańców regionu konińskiego

Niestety nie wszystkie odpady, które trafiły do żółtego worka (tworzywa sztuczne i metale) lub niebieskiego (papier) nadają się do dalszego przetworzenia. Nie wszystkie są bezpieczne dla pracowników obsługujących linię sortowniczą. Na zdjęciach pokazujemy, co nigdy nie powinno znaleźć się w selektywnie zebranych odpadach.

Co trafiło do worka niebieskiego?

Do niebieskiego worka lub pojemnika wrzucamy:

Gazety, czasopi-
sma, papier szkol-
ny i biurowy, książki
w miękkich okład-
kach lub z usuniętymi
twardymi okładkami,
torebki i worki papie-
rowe, papier pakowy,
tekturę i kartony, ścin-
ki papieru z niszcza-
rek, puste kartoniki
po lekach (bez pla-
stikowych blistrów).
Z pewnością nie
wrzucamy materiałów
higienicznych: pam-
persów, podpasek,
ręczników.

e mogą zagrażać życiu i zdrowiu naszych pracowników.

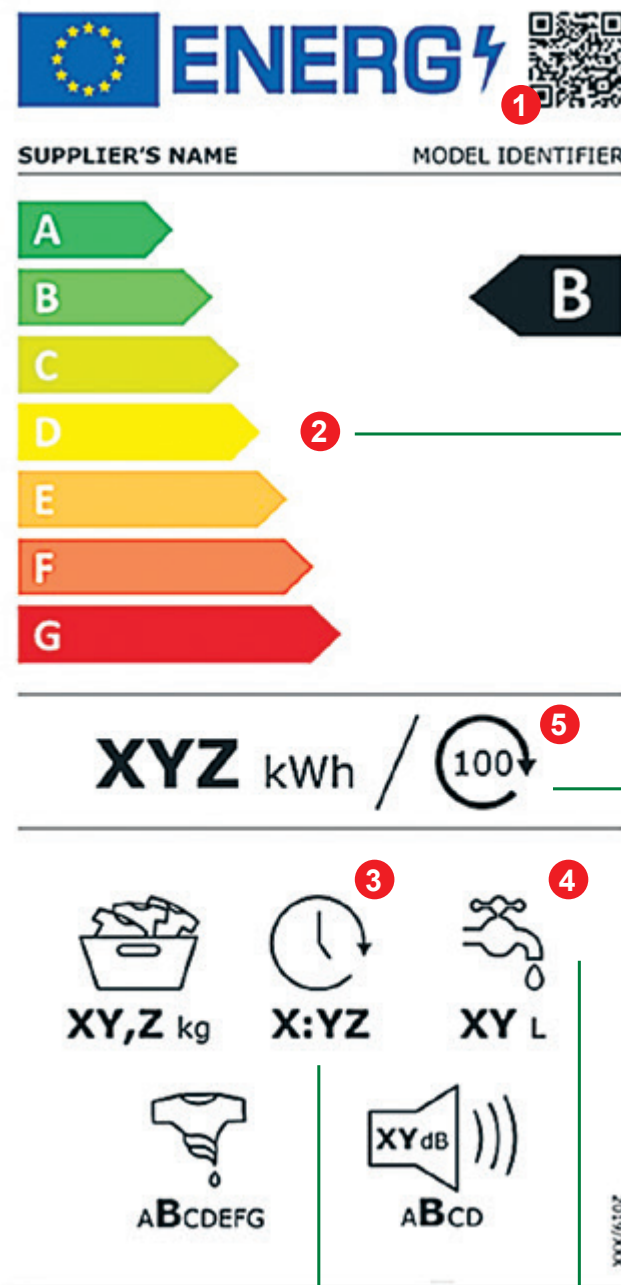
nej-zbiorki lub oddać odpady do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Jak kupić urządzenie energooszczędne i na co zwracać uwagę przy jego wyborze?

Przede wszystkim warto się zastanowić, jak duże urządzenie jest nam realnie potrzebne. O ile na przykład przy wyborze pralki maksymalny ciężar jednego prania może nie robić dużej różnicy (zwłaszcza, jeśli pralka posiada różne opcje prania o różnej masie), o tyle już wielkość lodówki czy zamrażarki jest bardziej istotna. Są to bowiem urządzenia, które włączone pobierają energię elektryczną 24 h/dobę, bez względu na ich zawartość. Jeśli już wybierzemy wielkość urządzenia najbardziej dostosowaną do naszych potrzeb, to następnie warto zwrócić uwagę na klasę energetyczną danego modelu urządzenia. I w tej kwestii od marca ubiegłego 2021 r. dużo się zmieniło – bowiem dotychczas znane nam oznaczenia klas energetycznych, które funkcjonowały od 2011 r., uległy zupełnej zmianie. Obecnie obowiązuje klasyfikacja urządzeń według 7 klas energetycznych oznaczonych literami od A do G, gdzie klasa A jest najwyższą klasą energetyczną a klasa G najniższą. Obecnie oznaczenia A i B zarezerwowane są dla najbardziej wydajnych produktów energetycznych RTV i AGD. Znane bardzo energooszczędne A+++ zgodnie z nową skalą oznaczane jest jako klasa C lub D. Nowa klasa F to odpowiednik dawnego oznaczenia A++, a nowa klasa G odpowiada dawnej klasie A+. W nowym podziale pojawiły się także klasy hałasu i tak najcichszy sprzęt jest przyporządkowany do klasy A, a najgłośniejszy do klasy D. Obecnie obowiązujące nowe etykiety dotyczą nie tylko sprzętu RTV i AGD, ale również oświetlenia. Na nowych etykietach pojawia się także kod QR, który umożliwia dostęp do dodatkowych informacji na temat danego modelu urządzenia. Ponadto nowe znaki graficzne (piktogramy) na etykietach jasno wskazują, do jakich klas należy dane urządzenie. Warto pamiętać o tym, że zmianie uległy oznaczenia urządzeń, nie zaś ich jakość. Nowe modele telewizorów wyposażone są w funkcję Eco, która pozwala na przejście do trybu niskiego poboru energii.

Od 1 marca 2021 roku na terenie Europy zaczęły obowiązywać nowe etykiety energetyczne określające klasę danego urządzenia.

Dodano kod QR przeznaczony do zeskanowania smartfonem

Zmiana nazewnictwa klas energetycznych – wyrzucono klasy A+++, A++, A+, a w zamian dodano klasy E, F i G

Zmiana w danych zużycia energii – z 220 cykli prania na 100 cykli prania

Dodano czas trwania programu standardowego (ECO 40°C-60°C)

Zmiana w zużyciu wody – z 220 cykli prania na 1 cykl prania

Skuteczne sposoby oszczędzania prądu

Oszczędzanie energii elektrycznej skutkuje przede wszystkim niższymi rachunkami i oszczędnością pieniędzy. Oszczędzać może każdy i na wiele sposobów. Nawet jeśli nie posiadamy w domu najnowocześniejszych energooszczędnych urządzeń, te proste działania mogą sprawić, że nasze rachunki za prąd zmaleją, a tym samym przyczynimy się do ochrony środowiska.

Coraz większa liczba urządzeń w naszych domach jest zasilana prądem. Obecnie są to nie tylko: lodówka, pralka czy telewizor, ale także komputer, drukarka, telefon, dekodery, czajnik czy

takich urządzeń pozwala na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej, a tym samym obniżenie kosztów.

WŁAŚCIWE UŻYTKOWANIE TO TAKŻE DZIAŁANIE PROEKOLOGICZNE

To co każdy może zrobić właściwie od ręki, by zmniejszyć zużycie energii to wymienić żarówki na energooszczędne, które zużywają aż pięciokrotnie mniej prądu. Są one także bardziej trwałe. Warto także wprowadzić w pomieszczeniach oświetlenie

działa w tym trybie. Oszczędność roczna na wyłączeniu tego trybu w przypadku jednego urządzenia to przy obecnych cenach prądu suma przekraczająca 100 złotych – niby jest to kwota mało odczuwalna, jednak jeśli w przeciętnym gospodarstwie domowym są 4 lub 5 tego typu urządzeń, kwota oszczędności może wynieść około 500 zł rocznie.

Mało kto wie, że zostawienie ładowarki do telefonu czy komputera w gniazdku, niepodłączonej do żadnego urządzenia, też wiąże się z po-

się używanie pokrywek i gotowanie pod przykryciem, co znacząco ogranicza utratę ciepła. Dobrze, jeśli garnki są wykonane ze stali szlachetnej lub emaliowanej, z płaskim dnem. Stare przypalone garnki gorzej przewodzą ciepło, stąd używanie ich nie jest zalecane. Ponadto przed zagotowaniem wody nie powinno się jej solić. Sól wsypana od razu do garnka z wodą spowalnia jej nagrzewanie się.

Energooszczędnym i jednocześnie prozdrowotnym rozwiązaniem jest gotowanie potraw na parze – dzięki pięciotłokowemu parowarowi można przyrządzić jednocześnie wszystkie składniki potraw na jednym palniku.

Jeśli chodzi o urządzenia kuchenne pracujące całą dobę, takie jak lodówka czy zamrażarka, warto ustawić optymalną temperaturę dla funkcjonowania tych sprzętów, czyli 7°C dla lodówki i -18°C dla zamrażarki. Regularne rozmrażanie zamrażarki zapewnia optymalny pobór prądu. Warstwa lodu zwiększa bowiem pobór energii elektrycznej, podobnie jak kamień w czajniku. W tym drugim przypadku kamień zakłóca przekazywanie ciepła i woda gotuje się dłużej. Dlatego warto regularnie odkamieniać czajnik kwasem cytrynowym lub wodą z octem. Jeśli kupujemy nowy czajnik elektryczny, warto zaopatrzyć się w model z płytą grzewczą, a nie grzałką, gdyż jest on bardziej energooszczędny i pozwala na gotowanie nawet niewielkiej ilości wody.

Duże koszty generuje także ogrzewanie w sezonie grzewczym. Jeśli nie ma nas w domu, warto przykręcić grzejniki. Istotne jest, by ciepło nie uciekało z pomieszczeń, dlatego ważna jest szczelność drzwi i okien. Wiele ciepła ucieka także przez dach i ściany. By temu zapobiec, warto wykonać prace termoizolacyjne. Grzejniki powinny być odsłonięte, co zapewnia ich najwyższą wydajność.

Warto zatem oszczędzać energię zarówno ze względu na mniejsze rachunki, jak i w trosce o nasze naturalne środowisko.

■ **Żarówki energooszczędne zużywają aż pięciokrotnie mniej prądu**

zmywarka. Nieracjonalne korzystanie z nich może znacząco odbić się na naszych rachunkach. Mniejsze miesięczne rachunki za energię elektryczną to niejedyny efekt oszczędzania energii. Mniejsze zużycie prądu w skali globalnej ma korzystny wpływ na środowisko, gdyż do wytworzenia energii często korzysta się z nieodnawialnych źródeł surowców, które ulegają stopniowemu wyczerpaniu. Im mniej zużywamy prądu, tym mniej tego typu zasobów naturalnych jest eksploatowanych. Energooszczędne urządzenia to także obniżanie poziomu emisji gazów cieplarnianych.

Te działania producentów w kierunku wytwarzania energooszczędnych urządzeń są podyktowane wypracowanymi przez państwa UE dyrektywami. Wprowadzając m.in. tzw. etykiety efektywności energetycznej ma na uwadze przede wszystkim obniżenie zużycia energii o ponad 32% już do 2030 roku w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 roku.

Trudno wymieniać sprawne, dobrze funkcjonujące urządzenie na nowsze i bardziej energooszczędne – może być to w danej sytuacji nieopłacalne. Jednak jeśli już dokonujemy zakupu nowego sprzętu, warto zwrócić uwagę na jego energooszczędność. Zakup

■ **W celu oszczędzania prądu należy ustawić optymalną temperaturę dla funkcjonowania lodówki 7°C, dla zamrażarki -18°C**

punktowe. Zamiast oświetlać pokój jedną lampą, można zastosować kilka słabszych źródeł światła i zlokalizować je w miejscach, w których wykonywane są akurat określone czynności. Przy zakupie nowego żyrandola można wybrać żyrandol dzielony, który może oświetlać cały pokój lub jedną jego połowę.

Jeśli mamy taką możliwość, warto myć naczynia w zmywarce. Dzięki temu możemy oszczędzić prąd, wodę i detergenty. Warto zwrócić uwagę na tzw. „tryb czuwania” (stand by). Jest to tryb, podczas którego urządzenie także pobiera energię. Jeśli wyłączamy telewizor pilotem, a nie przyciskiem przy ekranie, urządzenie to cały czas

borem prądu. Zatem warto podłączać ładowarkę do gniazda tylko wtedy, gdy chcemy naładować akumulator danego urządzenia.

W kuchni zaleca się stosowanie płyty indukcyjnej, gdyż w tego typu kuchence ciepło powstaje wyłącznie na dnie garnka, czyli tam gdzie jest potrzebne. Nie dochodzi do ucieczki ciepła jak to ma miejsce w przypadku gotowania na gazie czy na płycie ceramicznej. Płyta indukcyjna cechuje się krótszym czasem gotowania i stygnięcia. Warto kupić garnki ze szklanymi pokrywkami – pozwala to na sprawdzenie co się dzieje w garnku bez podnoszenia pokrywki i utraty ciepła. Przede wszystkim zaś zaleca

Działaj z nami

Kosmetyki domowej roboty

Pasta do zębów

Współcześnie w wielu dziedzinach życia pragniemy powrócić do większej naturalności. Tyczy się to zarówno tego, co jemy na co dzień, jak i środków czystości czy kosmetyków. Bardzo popularnym sposobem na korzystanie z domowych receptur jest wykonywanie własnej pasty do zębów. Dzięki temu używamy pewnych i naturalnych składników, ale również ograniczamy nadprodukcję opakowań. Własną pastę trzymamy bowiem zawsze w tym samym pojemniku, który myjemy i ponownie wykorzystujemy po skończeniu się produktu. Jak zatem wykonać ją samodzielnie? Nic prostszego. Spośród wielu dostępnych receptur polecamy tę na bazie oleju kokosowego. Dodajemy do niego jedynie sodę oczyszczoną i mieszamy w proporcjach 1:1. Od Was zależy, czy przygotujecie sobie zapas tego produktu, czy porcję na jedno użycie. Jeśli chcecie nieco wybielić swoje zęby, zmieszajcie w równych proporcjach olej kokosowy z białą gliną, dodajcie do mieszanki liście świeżej mięty i gotowe! Jeśli chcecie uzyskać pastę łagodzącą podrażnienia, zmieszajcie ze sobą jedną łyżeczkę zmielonej na proszek szałwii, łyżeczkę sody oczyszczonej i łyżeczkę oleju kokosowego. Składniki rozrabiamy ze sobą aż uzyskamy gładką konsystencję.

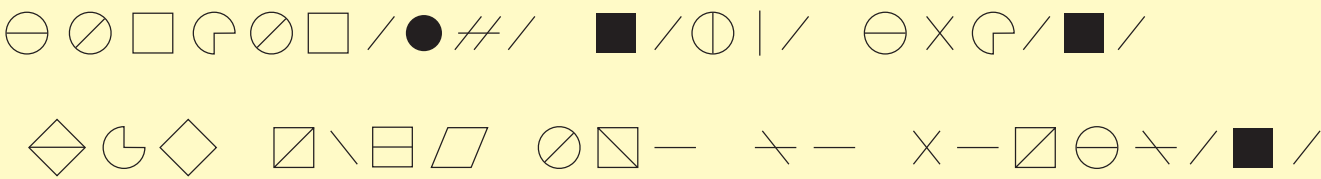
Balsam do ciała

Balsam do ciała to kosmetyk, bez którego wielu z nas nie wyobraża sobie życia. Jednak niewiele osób wie, że można wykonać go samodzielnie we własnej kuchni. I choć pozornie może się to wydawać skomplikowane, to już po pierwszej próbie nabiera się niezbędnej wprawy. Do wykonania balsamu do ciała potrzebujemy 59 ml oliwy z oliwek, 50 ml wody destylowanej, 7 g wosku pszczelego, 5 kropli witaminy E oraz 7 kropli oleju eterycznego, np. o zapachu róży. Ponadto potrzebny będzie garnek, niewielkie naczynie żaroodporne, waga kuchenna, mikser i szpatułka. W naczyniu mieszamy wosk pszczeli z olejem. Na spód garnka kładziemy ściereczkę i umieszczamy w nim naczynie. Dolewamy wodę i podgrzewamy całość, czekając aż wosk się rozpuści. Teraz można wyciągnąć naczynie z garnka, a po tym jak mikstura uzyska temperaturę pokojową, zaczynamy ją ubijać. Osobno mieszamy olejek eteryczny z wodą i dodajemy do pozostałych produktów. Mieszamy na wolnych obrotach. Gdy całość zgęstnieje, wstawiamy balsam na kilka godzin do lodówki. Przełożony do opakowania, może być przechowywany nawet do dwóch miesięcy.

Redakcyjna ekolożka

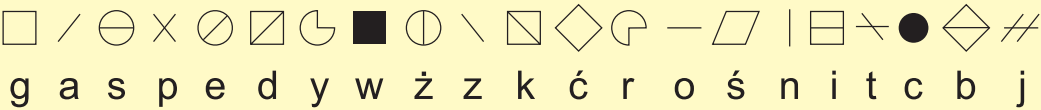
W znaczkach schowane jest hasło. Poszukaj litery odpowiadającej oznaczeniu, a odczytasz ukryte zdanie.

SPALAREK BAWI

Legenda

Hasło

.....

.....

Rozwiąż rebus

